

แนวทางการกำกับใช้ยาในโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

1. ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ

ED		บัญชียาโรงพยาบาล/แนวทางปฏิบัติ
บัญชี ก	รายการยาสำหรับสถานพยาบาลทุกระดับ เป็นรายการยามาตรฐานที่ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพที่พบบ่อย มีหลักฐานชัดเจนที่สนับสนุนการใช้ มีประสพการณ์การใช้ในประเทศไทยอย่างพอเพียง และเป็นยาที่ควรได้รับการเลือกใช้เป็นอันดับแรกตามข้อบ่งใช้ของยานั้น	<ul style="list-style-type: none"> ● ใช้ได้ทุกสิทธิ์ ตามข้อบ่งใช้
บัญชี ข	รายการยาที่ใช้สำหรับข้อบ่งใช้หรือโรคบางชนิดที่ใช้ยาในบัญชี ก ไม่ได้หรือไม่ได้ผล หรือใช้เป็นยาแทนยาในบัญชี ก ตามความจำเป็น	
บัญชี ค	รายการยาที่ต้องใช้โรคเฉพาะทาง โดยผู้ชำนาญ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้อำนวยการของสถานพยาบาลนั้น ๆ โดยมีมาตรการกำกับการใช้ ซึ่งสถานพยาบาลที่ใช้จะต้องมีความพร้อมตั้งแต่การวินิจฉัยจนถึงการติดตามผลการรักษา เนื่องจากยาในกลุ่มนี้เป็นยาที่ถ้าใช้ไม่ถูกต้อง อาจเกิดพิษหรือเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยหรือเป็นสาเหตุให้เกิดเชื้อดื้อยาได้ง่าย หรือ เป็นยาที่มีแนวโน้มในการใช้ไม่ตรงตามข้อบ่งชี้หรือไม่คุ้มค่าหรือมีการนำไปใช้ในทางที่ผิด หรือมีหลักฐานสนับสนุนการใช้ที่จำกัด หรือมีประสพการณ์การใช้ในประเทศไทยอย่างจำกัด หรือมีราคาแพงกว่ายารอื่นในกลุ่มเดียวกัน	<ul style="list-style-type: none"> ● ใช้ได้ทุกสิทธิ์ ตามข้อบ่งใช้ในบัญชียาหลักแห่งชาติ โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง หรือข้อบ่งใช้ทางยาที่กำหนด
บัญชี ง	รายการยาที่มีหลายข้อบ่งใช้แต่มีความเหมาะสมที่จะใช้เพียงบางข้อบ่งใช้ หรือมีแนวโน้มจะมีการสั่งใช้ยาไม่ถูกต้อง หรือ เป็นรายการยาที่มีราคาแพง จึงเป็นกลุ่มยาที่มีความจำเป็นต้องการการระบุงบข้อบ่งใช้และเงื่อนไขการสั่งใช้ยา การใช้บัญชียาหลักแห่งชาติไปอ้างอิงในการเบิกจ่ายควรนำข้อบ่งใช้ และเงื่อนไขการสั่งใช้ไปประกอบในการพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายจึงจะก่อประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ยาในบัญชี ง จำเป็นต้องใช้สำหรับผู้ป่วยบางราย แต่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วย หรือก่อปัญหาเชื้อดื้อยาที่ร้ายแรง การสั่งใช้ยาซึ่งต้องให้สมเหตุสมผลเกิดความคุ้มค่าสมประโยชน์จะต้องอาศัยการตรวจวินิจฉัยและพิจารณาโดยผู้ชำนาญเฉพาะโรคที่ได้รับการฝึกอบรมในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากสถานฝึก อบรมหรือได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติจากแพทยสภาหรือทันตแพทยสภาเท่านั้น และโรงพยาบาลจะต้องมีระบบการกำกับประเมินและตรวจสอบการใช้ยา (Drug Utilization Evaluation) โดยต้องมีการเก็บข้อมูลการใช้ยาเหล่านั้นเพื่อตรวจสอบในอนาคตได้	<ul style="list-style-type: none"> ● ใช้ได้ทุกสิทธิ์ ตามเงื่อนไขในบัญชียาหลักแห่งชาติ โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญตรงกับสาขาที่กำหนด หรือตามข้อบ่งใช้ที่กำหนด ● กรณีไม่ตรงข้อบ่งใช้ถือเป็นยานอกบัญชี เบิกไม่ได้
บัญชี จ (1)	รายการยาสำหรับโครงการพิเศษของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐที่มีการกำหนดวิธีการใช้และการติดตามประเมินการใช้ยาตามโครงการ โดยมีหน่วยงานนั้นรับผิดชอบ และมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุกรรมการฯ เป็นระยะตามความเหมาะสม เพื่อพิจารณาจัดเข้าประเภทของยา (ก ข ค ง) ในบัญชียาหลักต่อไปเมื่อมีข้อมูลเพียงพอ	<ul style="list-style-type: none"> ● รายการยาที่อยู่ในกลุ่มโครงการที่ สปส.หรือ สปสช. สนับสนุน ● การเบิกคินยาผ่านระบบของสปสช. หรือโปรแกรมเฉพาะ ● ยา TB
บัญชี จ (2)	รายการยาสำหรับผู้ป่วยที่มีความจำเป็นเฉพาะ ให้เข้าถึงยาได้อย่างสมเหตุสมผลและคุ้มค่า ซึ่งมีการจัดกลไกลกลางเป็นพิเศษในกำกับการใช้ยาภายใต้ความรับผิดชอบร่วมกันของระบบประกันสุขภาพซึ่งดูแลโดยกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง สำนักงานประกันสังคม กระทรวง	<ul style="list-style-type: none"> ● ใช้โดยแพทย์เฉพาะทางในสาขาที่ได้รับการอนุมัติ และตามข้อบ่งใช้ที่กำหนด ● แพทย์ต้องลงทะเบียนผู้มีสิทธิ์ สั่งใช้ยา ระบบสปสช.

	แรงงาน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (รายงาน จ2 ของข้าราชการกับ สปสช. ยังเหลื่อมกันอยู่ เช่น Zyvox tab สปสช. เป็น จ2 ข้าราชการเป็นยา NED Visudyne สปสช. ยกเลิกเป็น จ2 ข้าราชการเป็น จ2	<ul style="list-style-type: none"> เมื่อมีคำสั่งใช้ยา แพทย์ต้องลงนามในเอกสารรับรองที่กำหนด เพื่อประกอบการเบิกจ่าย
ยาเตรียม	หมายถึง ยาเตรียมที่ฝ่ายเภสัชกรรมผลิตไว้ใช้ในโรงพยาบาล ตามเภสัชตำรับโรงพยาบาล หรือเตรียมจากยา ED	สามารถสั่งใช้ได้ตามเหตุผลและความจำเป็น
ยาสมุนไพร	หมายถึง ยาสมุนไพรตามรายการที่ระบุในบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร	สามารถสั่งใช้ได้ตามเงื่อนไขในบัญชียาหลักแห่งชาติ

2. ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ

NED		บัญชียาโรงพยาบาล
NED	เป็นยาที่ราคาสูง และมีความจำเป็นใช้กับผู้ป่วย	<ul style="list-style-type: none"> กรณีไม่สามารถใช้ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติได้ ให้ระบุเหตุผลความจำเป็นตามเงื่อนไข A-F ตามแบบฟอร์มในระบบ HosXP หากเป็นยามูลค่าสูง จำกัดใช้ได้เฉพาะสาขาแพทย์ที่กำหนดตามมติ PTC เท่านั้น

3. ยาโครงการต่าง ๆ

โครงการ		บัญชียาโรงพยาบาล
โครงการ OCPA (มะเร็ง/GIST)	เป็นยา ค่าใช้จ่ายสูง	<ul style="list-style-type: none"> สั่งใช้ยาโดยแพทย์สาขาที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น ผู้ป่วยต้องได้รับอนุมัติให้ใช้ยาจากกรมบัญชีกลางก่อน จึงสามารถใช้สิทธิเบิกจ่ายได้ กรณีผู้ป่วยไม่ได้รับอนุมัติ แพทย์สั่งใช้ยาได้ แต่ผู้ป่วยจะไม่สามารถใช้สิทธิเบิกได้
โครงการ RDPD DDPD (RA/psoriasis arthritis)	กรมบัญชีกลาง : Prior Authorization ทบทวนทุก 3 เดือน	
โครงการเข้าถึงยา GIPAP (UC) /IPAP/SPAP	เป็นยา NED ค่าใช้จ่ายสูง บริษัท/มูลนิธิบริจาค 100%	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ป่วยต้องลงทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิในโปรแกรม ในการใช้สิทธิต้องมีเอกสารประกอบยื่นตรงที่หน่วยงานหรือบริษัท เมื่อได้รับอนุมัติ ผู้ป่วยจึงสามารถใช้สิทธิได้ แพทย์หรือผู้ป่วยประสานงานผ่านเภสัชกร เพื่อประสานบริษัทเกี่ยวกับเอกสารประกอบการอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติ ยาจะจัดส่งมาที่คลังยาเพื่อรอเบิกจ่าย
โครงการไต (CKD)	โครงการสำหรับผู้ป่วย CKD HD/ PD/ KT ใน สปสช. และ สปส	<ul style="list-style-type: none"> เป็นผู้ป่วยที่ตรงตามเงื่อนไขที่ สปสช. หรือ สปส. กำหนด
โครงการ antidote และ เซรุ่ม	สปสช. สนับสนุน	